Prof. univ. dr. Florentin Smarandache, S.U.A.,
"Sistemul de gândire MultiAlist,"
REVISTA ART-EMIS - Anul XV, Nr. 67 (1.424) / 17 Octombrie 2024
https://www.art-emis.ro/analize/sistemul-de-gandire-multialist-eseu-filosofic

Sistemul de gândire MultiAlist

(eseu filosofic)

Florentin Smarandache
Departamentul de matematică, fizică și științe naturale, Universitatea din New Mexico
705 Gurley Ave., Gallup, NM 87301, Statele Unite ale Americii
smarand@unm.edu

Abstract

Scopul acestui scurt articol este de a extinde conceptele de "pluralism", "neutrosofie", "neutrosofie rafinată", "mulțime neutrosofică rafinată", "mulțime multi-neutrosofică" și "plitogenie" (Smarandache 2002, 2013, 2017, 2019, 2021, 2023a, 2023b, 2023c) într-o categorie mai largă, denumită MultiAlism (sau sistem MultiPolar). Ca o generalizare directă, propunem conceptualizarea unui Sistem MultiPolar (diferit de Sistemul PluriPolar), care este format nu doar din multiple elemente care pot fi aleatorii, contradictorii sau adjuvante, ci și prin acceptarea trăsăturilor din mai multe sisteme de bază (acestea fiind sistemele UniPolare, BiPolare, TriPolare sau PluriPolare). PluriAlismul este un sistem dinamic închis, fără neutralități sau indeterminări, în timp ce MultiAlismul este un sistem dinamic deschis, cu neutralități și indeterminări. PluriAlismul este un uni-sistem (format din elemente provenind dintr-un singur sistem), în timp ce MultiAlismul este un MultiSistem (format din elemente provenind din multe sisteme).

Cuvinte cheie

monism; dualism; trialism; pluralism; neutrosofie; neutrosofie rafinată; multineutrosofie; mulțime neutrosofică rafinată; mulțime multineutrosofică; plitogenie; multialism; Zoroastrism; monism neutral; neo-Vedanta.

Drepturi de autor

CC BY 4.0
http://creativecommons.org/licenses/by/4.0
Acest articol este un articol cu acces deschis, distribuit în conformitate cu termenii și condițiile licenței *Creative Commons Attribution*.
O variantă în engleză a acestui articol: Smarandache, F. (2023). "The MultiAlist System of Thought (philosophical essay)." *Neutrosophic Sets and Systems* 61: 598-605. https://fs.unm.edu/NSS/MultiAlistSystemOfThought.pdf; https://digitalrepository.unm.edu/nss_journal/vol61/iss1/31/

1. Introducere

Multiple interacțiuni ocazionale cu colegi extra-occidentali din mediul academic ne-au deschis ochii în ultimele două decenii la teme care – cu câteva excepții notabile de specialiști dedicați și imparțiali – sunt abordate superficial în spațiul academic din ceea ce numim încă *Occident*. În lumea occidentală, unele idei, principii și acțiuni estice rămân neînțelese sau greșit judecate, deoarece avem o obstinație de a le adapta fără nuanțe, cu un reflex etichetard inconturnabil, în metodele noastre unice de gândire. Vizitele frecvente pe care le-am făcut în lumea extra-occidentală, la conferințe internaționale și seminarii științifice, sau cercetările post-doctorale în domeniul matematicii aplicate și tehnologiei, ne-au oferit un contact nemijlocit cu aceste culturi diverse, permițându-ne să ne îmbunătățim înțelegerea sistemelor

lor de gândire și rezultând în multe jurnale de călătorie despre obiceiurile, religiile, filosofia, istoria, geografia și viața lor.

Zoroastrismul ne servește drept ilustrare a acestei șovăieli doctrinare occidentale. Aspectele sale oarecum paradoxale încântă majoritatea observatorilor occidentali, făcându-i cel mai adesea confuzi atunci când încearcă să clasifice această religie în cadrul sistemelor monoteiste, dualiste sau pluraliste. Totuși, impunerea conceptelor a căror semnificație originară vizează alte doctrine nu va reuși să definească cât de cât complet această religie. Mai degrabă decât să subliniem trăsături monoteiste sau politeiste, sau chiar trăsăturile neutrosofice – așa cum am făcut într-unul din *scilog*-urile mele (Smarandache, 2023, 84 și urm.) –, nu ar fi mai benefic pentru gândire să extindem categoriile actuale?

Alternativ, putem privi în filosofia occidentală la monismul neutral, care – pentru a spune simplist – susține că mintea și corpul nu sunt două entități distincte, ci sunt compuse din același "materie" neutră, sau ca o margine fluidă (indeterminată) între non-fizic și fizic (Smarandache 2023c). În acest sens, David Hume a propus "impresiile" sau "percepțiile" ca realități primare ale experienței, în timp ce William James a considerat că materialul neutru este o "confuzie zgomotoasă și tumultoasă" numită "experiență pură", iar Bertrand Russell, mai aproape de timpurile noastre, a făcut referire la entitățile neutre ca "*sensibilia*". Monismul neutral[1] este de fapt pluralist, în sensul că recunoaște existența mai multor astfel de elemente (spre deosebire de monismul metafizic), dar este monist în sensul că susține că elementele fundamentale ale universului sunt toate de același tip (împotriva dualismului minte-corp). Deoarece nu ne încadrăm strict în categoria monismului, acceptând neutralități sau indeterminări – nu ar fi mai benefic pentru gândire să extindem categoriile actuale?

În continuare, vom oferi câteva exemple suplimentare de acest tip; cititorii pot adăuga propriile lor exemple pentru a completa imaginea. Exemplele nu sunt limitative, dar întrebarea persistă: nu ar fi mai benefic pentru gândire să extindem categoriile actuale?

Se întâmpla să citim un studiu recent al lui Ethan Brauer când schița unui răspuns la întrebarea de mai sus s-a conturat de la sine pe hârtie. Lucrarea extinsă a lui Brauer abordează un subiect complet diferit și îngust, dar care poate fi extins din sfera sa limitată – analiza modală a infinitului potențial. Brauer a extins o teorie a aritmeticii clasice de ordinul al doilea pentru a include (intrinsec) axiome bine fundamentate pentru "secvențe fără lege" (*lawless sequences*).[2]. Secvențele de alegere liberă sunt centrale pentru teoria intuționistă a *continuum*-ului, dar, de vreme ce teoremele analizei intuționiste sfidează analiza clasică, mulți matematicieni resping conceptul. (Brauer 2023)

Mutatis mutandis, căutarea noastră este similară.

2. Sisteme UniPolare, BiPolare, TriPolare, PluriPolare și, generalizând, Sisteme MultiPolare. Definiții și exemple

În această secțiune, vom analiza definițiile și semnificațiile sistemelor fundamentale de organizare a gândirii occidentale și le vom exemplifica, incluzând scenarii din doctrinele estice.

[1] Griffin, N. (1998). 'Neutral monism'. În: *The Routledge Encyclopedia of Philosophy*. Taylor and Francis. Online: https://www.rep.routledge.com/articles/thematic/neutral-monism/v-1. Accesat: 23 decembrie 2023.
[2] Care l-a condus pe Brauer la o teorie numită MC_{LS}.

2.1. Monismul: totul este unu

Monismul este o filozofie și o doctrină metafizică care postulează o singură realitate ultimă și coerentă. Universul este compus dintr-o singură "idee" sau "substanță" generală, sau o singură zeitate ultimă, <A>. Totul este doar o manifestare a acestei singure realități/substanțe/zeitate. Acesta este un **Sistem UniPolar**, adică:

$\underline{<A>} = \infty$,

unde <A> este o "idee", o "substanță", etc., iar '∞' este "lumea", "realitatea", "totul".

Școlile de filozofie moniste susțin că fie totul este material (materialism), fie totul este mental (idealism), și abolesc distincția dintre corp și minte în favoarea explicării tuturor fenomenelor ca expresii ale unui singur principiu unificator.[3]

Christian Wolff a creat termenul "monism" în secolul al XVIII-lea în lucrarea sa "Gânduri raționale" [Logica germană] (1728): "trebuie să admitem o Singură Ființă necesară și auto-existentă" (Wolff, 1770). Wolff aprofundează legătura minte-corp în "*Psychologia Rationalis*" (1734). El crede în validitatea monadologiei leibniziene, dar aplicată doar ideilor, respingând panpsihismul monistic care este central în metafizica lui Leibniz.[4]

În Hinduism, ideea de *Brahman* — realitatea ultimă sau puterea cosmică supremă — este adesea asociată cu monismul. Majoritatea hindușilor urmează principiile monastice și consideră că 'Brahman este totul și totul este Brahman.' [5] Filosofia *Advaita Vedānta*, care este considerată un fel de non-dualism absolut, reflectă de asemenea acest punct de vedere.

Într-o simplificare accesibilă, monismul poate fi redus la două tipuri: un *monism substanțial*, întâlnit în religii precum Budismul și Hinduismul, în Est, sau la filosofi precum Spinoza, în Vest, și un *monism atributiv*, cu subtipuri precum idealismul, fizicalismul sau monismul neutral. Primul reduce realitatea la o singură substanță sau afirmă că lumea este variată doar pentru că această singură substanță există în forme multiple, în timp ce al doilea susține că există o categorie unică a ființei care cuprinde o mare pluralitate de obiecte sau substanțe distincte.

În ciuda faptului că este esențialmente monistic, monismul atributiv pare a fi mai degrabă pluralist, în timp ce monismul substanțial este puternic opus pluralismului.

Întrucât reduce cosmosul fizic la un singur principiu, panteismul este similar cu monismul: "Panteiștii sunt moniști" (Owen, 1971, 65), chiar dacă zeitatea panteistă este imperfectă, expansivă și continuu creatoare; sau chiar extinzându-se dincolo de spațiu și timp în panenteism — o concepție despre Dumnezeu prezentă și în unele confesiuni creștine —, depășind astfel simplificarea atribuției monistice.

2.2. Dualismul: totul este doi

Dualismul explică lumea (sau realitatea) prin două principii fundamentale, diametral opuse și ireductibile. În religie, se referă în general la convingerea că universul a fost creat de

[3] O'Conaill, D.(2019). 'Monism.' În: *The Routledge Encyclopedia of Philosophy*. Taylor and Francis. Online: https://www.rep.routledge.com/articles/thematic/monism/v-2. Accesat: 21 decembrie 2023.
[4] Hettche, Matt and Corey Dyck, 'Christian Wolff'. În: *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (2019), Edward N. Zalta (ed.). Online: https://plato.stanford.edu/archives/win2019/entries/wolff-christian. Accesat: 17 decembrie 2023.
[5] Leeming, D.A. (2014). 'Brahman.' În: Leeming, D.A. (eds) *Encyclopedia of Psychology and Religion*. Springer, Boston, MA. Online: https://doi.org/10.1007/978-1-4614-6086-2_9052. Accesat: 16 decembrie 2023.

două forțe ultime antagoniste — zeități sau grupuri de ființe angelice sau demonice. Deoarece dualismul este un sistem format din două părți contrastante, acesta este un **Sistem BiPolar**:

<A> + <antiA> = ∞,

unde <A> este o "idee", o "substanță", etc., <antiA> este opusul sau negarea sa, iar '∞' este "lumea", "realitatea", "totul".

Probabil că nu am greși dacă am afirma că acest sistem a fost, de-a lungul vremii, o viziune dominantă în gândirea occidentală, cu Descartes și Hegel fiind primele două figuri care vin în minte, completate de dualismul cognitiv al lui Kant, care a făcut distincția între facultățile de sensibilitate și de înțelegere. Exemple de dualism epistemologic includ ființa și gândirea, subiectul și obiectul; iar, pe de altă parte, exemple de dualism metafizic sunt materia și spiritul, corpul și mintea, binele și răul.

Privind spre Est, observăm că majoritatea istoricilor religiilor folosesc religia iraniană antică, Zoroastrismul, ca un caz clar de dualism eshatologic, susținând că se bazează pe două principii conflictuale: *Ahura Mazda*, zeitatea luminii și adevărului, și *Angra Mainyu*, dușmanul distrugător.

Un conflict continuu există între domeniul spiritual al luminii și domeniul material al întunericului și în concepția Maniheismului, religie iraniană antică.

În plus, după cum spune și numele său, *dvaita* — cuvântul sanscrit *dvaita* înseamnă de fapt "dualism" (Flood, 1996, 245) — este o școală dualistă de *Vedanta*, care afirmă că există o separare veșnică între sinele particular și absolutul suprem, spre deosebire de filosofia *advaita* (non-dualistă). Deși *dvaita* este dualistă în acest sens, a propus un Dumnezeu autonom numit *Vishnu* ca stăpân al entităților independente și separate de materie și suflet. Mai specific, *dvaita* a recunoscut trei entități absolute și etern existente: Dumnezeu, sufletele (*atman*) și substanța primordială (*prakriti*).

2.3. Trialismul: totul este trei

Trialismul a fost introdus în filozofie de John Cottingham ca "o grupare a trei noțiuni" (Cottingham, 1985, 219), o perspectivă alternativă la dualismul lui Descartes, cu adăugarea *senzației* alături de *minte* și *corp*: "Se dovedește că există trăsături care aparțin doar minții, trăsături care aparțin doar corpului și ceea ce poate fi numit trăsături hibride - trăsături care aparțin omului în calitatea sa de ființă întrupată" (*Ibidem*; vezi și Cottingham, 2021).

Trialismul este astfel un sistem format din trei părți contrastante sau complet diferite, iar, similar, *trihotomia* este o împărțire a trei opoziții două câte două.

Un sistem cu trei poli a fost, de asemenea, propus în *neutrosofie* (Smarandache 1995, 2013), care funcționează cu trei opoziții independente, aflate în echilibru: <A>, <neutA> și <antiA>, denumite *Triadă Neutrosofică*. Toate "ideile" <A> sunt considerate împreună cu opozițiile sau negațiile lor <antiA> și gama de neutralități <neutA> dintre ele, în timp ce <nonA> este termenul colectiv pentru ideile <antiA> și <neutA>. În neutrosofie, cei trei poli pot fi fluizi doi câte doi.

Echilibrul dintre <A> și <antiA> se bazează pe <neutA>. Cu alte cuvinte, <neutA> este imaginat ca o zonă tampon între <A> și <antiA>:

Mutând <neutA> spre stânga sau spre dreapta, adică dacă partea de neutralitate/indeterminare este împinsă spre <A> sau spre <antiA> (gradul de indeterminare

crește), atunci unul dintre ele devine mai puternic (având mai puțină indeterminare), iar echilibrul devine dezechilibru:

Pe baza neutrosofiei, **Sistemul TriPolar** asociat poate fi descris astfel:

<A> + <neutA> + <antiA> = ∞,

unde <A> este o "idee", o "substanță", etc., <antiA> este opusul sau negarea sa, <neutA> este gama de neutralități între ele, iar '∞' este "lumea", "realitatea", "totul".

Subliniem că neutrosofia este o extensie atât a filozofiei antice chineze Yin-Yang, cât și a dialecticii (Smarandache 2013), și amintim că trialismul a fost asociat și cu creștinismul, de exemplu, pentru că susține că ființele umane sunt compuse din trei esențe separate: un corp, un suflet și un spirit.

2.4. Pluralismul: totul este plural

Pluralismul este o viziune asupra pluralității, utilizată în filozofie pentru a contrasta cu monismul (ideea că totul este unul), cu dualismul (ideea că totul este doi) și, discutabil, cu trialismul (ideea că totul este trei). Pluralismul poate fi definit ca un sistem în care coexistă mai mult de două (discutabil trei) grupuri, principii, stări, idei etc. Acesta este un **Sistem PluriPolar**:

<pluriA> = ∞,

unde <pluriA> înseamnă mai mult de două (discutabil trei) "idei", etc., iar '∞' denotă "lumea", "realitatea", "totul".

În metafizică, pluralismul este ideea că realitatea este de fapt compusă dintr-o varietate de substanțe naturale, în timp ce în ontologie conceptul descrie diverse forme, tipuri sau moduri de existență.

Budismul este dat ca exemplu de religie pluralistă. Multe tradiții budiste nu proclamă existența unui singur adevăr absolut, ci recunosc validitatea mai multor căi către iluminare, promovând dialogul și înțelegerea cu persoane de alte credințe.

Un alt exemplu ar putea fi Credința Bahá'í, care susține că toate credințele majore au aceeași bază spirituală, provin din aceeași sursă divină (Dumnezeu) și diferă doar în învățăturile lor sociale, după necesitățile epocilor în care au fost revelate.

3. MultiAlismul: totul este deschis

Din scurta evaluare precedentă, se observă, fără a intra în profunzimea sistemelor de bază pe care le-am discutat, că este dificil să includem strict și exclusiv unele doctrine non-occidentale (sau chiar occidentale!) într-un grup sau altul. În anumite doctrine, ideologii sau idei se recunosc componente din diferite sisteme. Unele credințe sunt clasificate ca moniste, dar conțin clar și componente de pluralism; altele, pe de altă parte, sunt clasificate ca non-dualiste, dar nu pot fi clasificate strict ca sisteme UniPolare sau PluriPolare. Nici conceptul de non-dualitate, un fir comun în Taoism, în Budismul de tip Mahayana sau Advaita Vedanta (Loy, 1998), nu este suficient, fiind un concept destul de vag, care ar putea include în cele din urmă orice nu se încadrează într-un sistem de gândire BiPolar, indiferent de distincții sau mutații.

Numeroase școli de gândire au examinat extensiv dinamica dintre opozițiile <A> și <antiA>. Aceste concepte sunt cunoscute sub diverse denumiri: dialectică, Yin-Yang, maniheism, dualism, Dharma-Adharma și multe altele. Totuși, partea neutră (sau indeterminată) (<neutA>) dintre aceste opoziții a fost mai degrabă ignorată sau retractată.

Neutrul sau indeterminatul, așa cum am subliniat în studiile mele de teorie neutrosofică (Smarandache 2002, 2013), intervine de obicei în dinamica (sau conflictele) dintre părți, înclinând balanța într-o direcție sau alta. Granițele dintre opoziții pot fi ori fluide (când există o oarecare suprapunere sau o parte indeterminată/neutră între opuși), ori rigide (când <A> și <antiA> sunt clar separate).

În ocazionalism, de exemplu, Dumnezeu este un element neutru (<neutA_1>) între minte (<A_1>) și corp (<a antiA_1>), ca un caz particular, adică unde există o singură dinamică, între <A_1> și <antiA_1> (o singură triadă neutrosofică). În MultiAlism, există dinamici între multe triade neutrosofice:

(<A_1>, <neutA_1>, <antiA_1>), (<A_2>, <neutA_2>, <antiA_2>), ... ;

și așa mai departe.

Prin convenție, folosim prefixul "*pluri*" atunci când vorbim despre elementele unui singur sistem și "*multi*" atunci când vorbim despre elementele mai multor sisteme.

Prin urmare, **Sistemul PluriPolar** acceptă (și se ocupă de) dinamica opozițiilor, dar nu (de) neutralitățile sau indeterminările dintre acestea:

<(pluri)A> + <(pluri)antiA> = ∞.

Această observație simplă a stârnit ideea unui construct generalizator și integrativ în care să fie acomodate teoriile care combină părți din mai multe sisteme. Denumim, în mod nepretențios, acest construct '**multialism'** și îl diferențiem clar de '**pluralism'**, numind sistemul asociat '**sistem multialist'**, concepându-l ca un '**Sistem MultiPolar'** care acceptă (și este deschis la) combinații de opoziții și neutralități (indeterminări), e.g.:

<(multi)A> + <(multi)neutA> + <(multi)antiA> = ∞.

Sistemul MultiPolar acceptă (și se ocupă de) neutralitățile și indeterminările dintre opoziții, dar nu este neapărat să le și conțină. Astfel, Sistemul MultiPolar este o extensie a Sistemului PluriPolar.

Să testăm două exemple din religie înainte de a reveni cu studii mai aprofundate în lucrări ulterioare.

3.1. Zoroastrismul

Zoroastrismul oferă o imagine perplexă a unei religii a cărei adepți venerează mai multe ființe sacre, numite *yazatas*, pe lângă o singură zeitate, *Ahura Mazda* (sau *Ohrmazd* în persana mijlocie).[6] (Despre starea și perspectivele studiului acestei religii, o lectură obligatorie este Stausberg, 2008.)

Acești *yazatas*[7] — care amintesc într-un fel de zeii tutelari romani *Lares*[8] — includ obiecte sau fenomene naturale (pământ, apă, vânt, soare, lună etc.). Alte zeități individuale își manifestă prezența, printre care *Anahita* (fertilitatea), *Armaiti* (gândirea corectă), *Ai* (răsplata) sau *Rasnu* ('justiția'). În plus, *Ahura Mazda* se confruntă cu o puternică opoziție din partea

[6] Duchesne-Guillemin, Jacques. 'Zoroastrianism.' În: *Encyclopedia Britannica*, 8 Nov. 2023. Online: https://www.britannica.com/topic/Zoroastrianism. Accesat: 11 decembrie 2023.

[7] Britannica, The Editors of Encyclopaedia. 'yazata.' În: *Encyclopedia Britannica*, 3 Apr. 2014. Online: https://www.britannica.com/topic/yazata. Accesat: 11 decembrie 2023.

[8] [9] Britannica, The Editors of Encyclopaedia. 'Lar.' În: *Encyclopedia Britannica*, 14 Feb. 2018. Online: https://www.britannica.com/topic/Lar-Roman-deities. Accesat: 11 decembrie 2023.

personificării răului, *Ahreman* ─ în persana mijlocie (sau *Angra Mainyu* în avestană). Scopul său unic este să distrugă lumea bună a lui *Ohrmazd*.

Aceasta face ca **Zoroastrismul**, după Hintze, să fie atât dualist, politeist, cât și monoteist (un "mixt de trăsături aparent monoteiste, politeiste și dualiste", Hintze, 2014, 225 și urm.), într-o încercare de a pune capăt dezbaterilor din literatura de specialitate care au variat de la definirea Zoroastrismului ca un "monoteism dualist" (Gnoli, 1994, 480) până la un "dualism monoteist" (Schwartz, 2002, 64). La acestea se adaugă interpretările existenței unei *Triade Divine* sau a unei *triade dialogice* în **Zoroastrism**: "Zeitatea nu este monadică, ci o triadă dialogică (și pot exista și alte aspecte) care există în relație" (Louchakova-Schwartz, 2018, 481).

În plus, să observăm caracteristicile neutrosofice evidente ale *yazatas*: echilibrul între bine și rău se înclină în funcție de acțiunile lor (neutrosofice) (*vedi supra*, 2.3).

În abordarea noastră, aceste caracteristici fac ca **Zoroastrismul** să fie o religie ***multialistă***, incluzând elemente din toate sistemele de bază:

<A> [*Ohrmazd*] + <(multi)A> [zeități] + <neutA> [acțiuni ale *yazatas*] +
+ <antiA> [*Ahreman*] = ∞.

3.2. Vedanta și școlilele neo-Vedanta

Alte exemple de **multialism** derivă din interpretările diferite ale Vedantei. În mod independent, școlile Vedanta pot părea complet distincte din cauza discrepanțelor semnificative în ontologie, soteriologie și epistemologie.

Să amintim principalele școli de Vedanta și interpretările lor: *Advaita* (non-dualism), *Dvaitadvaita* (diferență și non-diferență), *Vishishtadvaita* (non-dualism calificat), *Dvaita* (dualism), *Suddhadvaita* (non-dualism pur), *Achintya-Bheda-Abheda* (diferență și non-diferență ireconciliabile) (Isaeva, 1992; Clooney, 1993).

Apropiindu-ne de zilele noastre, dezvoltările moderne (așa-numitele școli neo-Vedanta) au propagat ideea că divinul, absolutul, există în toate ființele umane. Acceptarea mai multor tipuri de cult este o componentă cheie a filozofiei lui Swami Vivekananda, un exponent neo-Vedanta, care subliniază ideea de acceptare, mai degrabă decât toleranță. Această școală neo-Vedanta consideră că niciun alt tip de cult nu este incorect. Viața este o călătorie de căutare de la un adevăr la altul, de la un adevăr mai mic la unul mai mare. Adevărul nu este proprietatea nimănui, iar natura tuturor sufletelor este adevărul. De fapt, Vivekananda "reconciliază Dvaita sau dualismul și Advaita sau non-dualismul" (Sooklal, 1993, 48).

După Vivekananda, omul perfect deține și stăpânește componente ale filozofiei, misticismului, pasiunii și acțiunii în măsura potrivită pentru a crea un întreg armonios echilibrat (*Ibidem*, 42). Așadar, aceste componente ar trebui să existe *într-un mod echilibrat* (și, astfel, *neutrosofic*) mai degrabă decât doar *în pluralitatea* lor, și totuși fiind manifestări monistice ale *unuia*, adică:

<A> + <(multi)A> + <neutA>,

ceea ce ne face să o considerăm o *doctrină multialistă*.

Concluzii

Ca o extensie a conceptelor de "pluralism", "neutrosofie", "neutrosofie rafinată", "mulțime neutrosofică rafinată", "mulțime multi-neutrosofică" și "plitogenie" (Smarandache

2002, 2013, 2017, 2019, 2021, 2023a, 2023b, 2023c), am introdus în acest scurt articol conceptul de MultiAlism, căruia îi corespunde un sistem de gândire MultiPolar. Un avantaj posibil al acestui sistem ar putea fi eliberarea altor sisteme, în special a sistemului PluriPolar, de ambiguități, unde elementele plurale – mai mult sau mai puțin egale – coexistă sau sunt tolerate și conțin și opozițiile lor, dar nu neutralitățile sau indeterminările dintre ele; în timp ce sistemul MultiPolar este deschis pentru a accepta, în combinații și mutații variate, opozițiile și neutralitățile sau indeterminările dintre ele, din mai multe sisteme. Cu alte cuvinte, sistemele UniPolare, BiPolare, TriPolare și PluriPolare sunt sisteme uni-valente (unul le exclude pe celelalte), în timp ce Sistemul MultiPolar este un sistem multi-valent (în care sunt incluse mai multe sisteme) și acceptă neutralități și indeterminări între opoziții.

Referințe bibliografice

[1] Brauer, Ethan (2023). A Classical Modal Theory of Lawless Sequences. *Bulletin of Symbolic Logic* 29 (3):406-452. JSTOR, https://www.jstor.org/stable/27253534. Accesat: 23 decembrie 2023.

[2] Clooney, Francis Xavier (1993). Theology after Vedānta: An experiment in comparative theology. SUNY series, toward a comparative philosophy of religions. Albany: State University of New York Press.

[3] Cottingham, J. (1985). Cartesian Trialism. *Mind*, 94(374), 218–230. http://www.jstor.org/stable/2254747. Accesat: 20 decembrie 2023.

[4] Cottingham, J. (2021). 'Swinburne's hyper-Cartesian dualism'. În: M. Iwanicki (ed.), 'Symposium on Richard Swinburne's Are We Souls or Bodies? with replies by the author', *Roczniki Filozoficzne*, LXIX(1), 21-29.

[5] Flood, Gavin (1996). An Introduction to Hinduism. Cambridge: Cambridge University Press.

[6] Gnoli, Gh. (1994). Le religioni dell'Iran antico e Zoroastro. În: G. Filoramo (ed.), Storia delle religioni, vol. I: Le religioni antiche. Roma & Bari: Laterza, pp. 455-498.

[7] Hintze, A. (2014). Monotheism the Zoroastrian Way. *Journal of the Royal Asiatic Society*, 24(2), 225–249. http://www.jstor.org/stable/43307294. Accesat: 16 decembrie 2023.

[8] Isaeva, N. V. (1992). Shankara and Indian Philosophy. SUNY series in religious studies. Albany, NY: State University of New York Press.

[9] James, William (1890). The Principles of Psychology. New York, Henry Holt and Company.

[10] Louchakova-Schwartz, Olga (2018). Intersubjectivity and Multiple Realities in Zarathushtra 's Gathas. *Open Theology*, 4(1), 471-488. https://doi.org/10.1515/opth-2018-0036

[11] Loy, David (1998). Nonduality: A Study in Comparative Philosophy. New Jersey: Humanities Press.

[12] Owen, H. P. (1971). Concepts of Deity. London: Macmillan, 1971.

[13] Sooklal, Anil (1993). The Neo-Vedanta Philosophy of Swami Vivekananda. *Nidan*, 5, 33-50.

[14] Schwartz, Martin (2002). How Zarathushtra Generated the Gathic Corpus: Inner-textual and Intertextual Composition. *Bulletin of the Asia Institute*, 16, 53–64. http://www.jstor.org/stable/24049159. Accesat: 13 decembrie 2023.

[15] Smarandache, Florentin (2002). Neutrosophy, A New Branch of Philosophy. *Multiple Valued Logic / An International Journal*, 3: 297-384. https://digitalrepository.unm.edu/math_fsp/24. Accesat: 15 decembrie 2023.

[16] Smarandache, Florentin (2013). n-Valued Refined Neutrosophic Logic and Its Applications to Physics *Progress in Physics*, 4, 143-146, 2013, https://fs.unm.edu/RefinedNeutrosophicSet.pdf. Accesat: 15 decembrie 2023.

[17] Smarandache, Florentin (2017). Plithogeny, Plithogenic Set, Logic, Probability, and Statistics, 143 p., Pons, Brussels, Belgium, https://fs.unm.edu/Plithogeny.pdf. Accesat: 15 decembrie 2023.

[18] Smarandache, Florentin (2019). Neutrosophic Set is a Generalization of Intuitionistic Fuzzy Set, Inconsistent Intuitionistic Fuzzy Set (Picture Fuzzy Set, Ternary Fuzzy Set), Pythagorean Fuzzy Set (Atanassov's Intuitionistic Fuzzy Set of second type), q-Rung Orthopair Fuzzy Set, Spherical Fuzzy Set, and n-HyperSpherical Fuzzy Set, while Neutrosophication is a Generalization of Regret Theory, Grey System Theory, and Three-Ways Decision (revisited), *Journal of New Theory* 29 (2019) 01-35; arXiv, Cornell University, New York City, NY, USA, pp. 1-50, 17-29, November 2019, https://arxiv.org/ftp/arxiv/papers/1911/1911.07333.pdf ; University of New Mexico, Albuquerque, USA, Digital Repository, pp. 1-50, https://digitalrepository.unm.edu/math_fsp/21, https://fs.unm.edu/Raspunsatan.pdf. Accesat: 15 decembrie 2023.

[19] Smarandache, Florentin (2021). Introduction to Plithogenic Logic as generalization of MultiVariate

Logic. *Neutrosophic Sets and Systems* 45 (1):1-7, https://fs.unm.edu/NSS/IntroductionPlithogenicLogic1.pdf. Accesat: 15 decembrie 2023.

[20] Smarandache, Florentin (2023a). Nidus idearum. Scilogs, XII: seed & heed. Exchanging ideas with Pritpal Singh, Mohamed Abobala, Muhammad Aslam, Ervin Goldfain, Dmitri Rabounski, Victor Christianto, Steven Crothers, Jean Dezert, Tomasz Witczak. Miami, Florida, USA: Global Knowledge, https://fs.unm.edu/NidusIdearum12.pdf. Accesat: 15 decembrie 2023.

[21] Smarandache, Florentin (2023b). Introduction to the MultiNeutrosophic Set. *Neutrosophic Sets and Systems*, 61, 89-99. DOI: 10.5281/zenodo.10428599, https://fs.unm.edu/NSS/MultiNeutrosophicSet.pdf. Accesat: 2 decembrie 2023.

[22] Smarandache, Florentin (2023c). The Fluid Margin between Physical Causal Closure and Non-Physical Causal Closure, extended to The Neutrosophic Causal Closure Principle. *Qeios* ID: 5BRKC7, London, 1-4, November 22, https://fs.unm.edu/ScArt/FluidMargin.pdf. Accesat: 15 decembrie 2023.

[23] Stausberg, M. (2008). On the State and Prospects of the Study of Zoroastrianism. *Numen*, 55(5), 561–600. http://www.jstor.org/stable/27643340. Accesat: 15 decembrie 2023.

[24] Tanabe, Juichiro. (2016) Buddhism and Peace Theory: Exploring a Buddhist Inner Peace. *International Journal of Peace Studies*, 21(2), 1-14. https://www3.gmu.edu/programs/icar/ijps/vol21_2/Tanabe%20FINAL.pdf. Accesat: 17 decembrie 2023.

[25] Wolff, Christian. Vernünfftige Gedancken von den Kräfften des menschlichen Verstandes & ihrem richtigen Gebrauche in Erkäntnis der Wahrheit. Halle: Renger, 1713; reprinted in Christian Wolff, Gesammelte Werke. Edited and complied by J. Ecole, J. E. Hofmann, M. Thomann and H. W. Arndt, Volume 1. Hildesheim: Georg Olms Verlagsbuchhandlung: 1965. — traducere în engleză: "Preliminary Discourse Concerning Philosophy." În: Logic, or Rational Thoughts on the Powers of the Human Understanding with their Use and Application in the Knowledge and Search of Truth [German Logic]. London: Printed for L. Hawes, W. Clarke, and R. Collins, 1770, pp. 1–8. Online: https://hdl.handle.net/2027/pst.000003010372. Accesat: 15 decembrie 2023.

[26] Wolff, Christian. *Psychologia rationalis, methodo scientifica pertractata, qua ea, quae de anima humana indubia experientiae fide innotescunt, per essentiam et naturam animae explicantur*. 2nd ed.; Francofurti & Lipsiae: officina libraria Rengeriana, 1740; 1st ed., 1734.